

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО

« _____ » 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма «Міжнародний бізнес»

вид дисципліни: обов'язкова

факультет Міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2022 / 2023

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“ 30” серпня 2022 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Лазаренко В.Є., д.е.н., професор кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

В.о. завідувача кафедри

(підпис)

Ірина ДЕРІД
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми (керівником проектної групи) «Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)
«Міжнародний бізнес» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

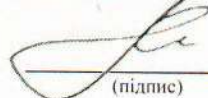
(підпис)

Ірина ДЕРІД
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “29” серпня 2022 року № 1

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА-БЕРЕНДА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Менеджмент” складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» підготовки бакалаврів

спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні закономірності функціонування та розбудова ефективних механізмів управління ринковими організаціями в процесі формування і реалізації їх основних цілей.

Програма навчальної дисципліни складається з таких розділів:

1. Механізми реалізації окремих функцій менеджменту.
2. Стратегічне управління та планування в організації.
3. Механізми реалізації окремих функцій менеджменту.

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування компетенцій у галузі загального менеджменту, засвоєння теоретичних знань і вироблення студентами умінь, пов'язаних зі здійсненням управлінської діяльності у різних типах і на різних рівнях ринкових організацій, формування у студентів світоглядних й апаратних можливостей вирішення широкого кола проблем ринкової організації.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни “Менеджмент”

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та 7 форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4.. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 11. Здатність працювати в команді.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно- наслідкових та просторово-часових зв'язків

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

ФК17. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнесплан, застосовувати інноваційні підходи.

ФК 19. Здатність управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансовоінвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;

ФК 21 Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

1.3. Кількість кредитів – 5.

1.4. Загальна кількість годин – 150.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	
Семестр	
1-й	
Лекції	
32 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	год.
Лабораторні заняття	
Не заплановано	год.
Самостійна робота	
102 год.	год.
Індивідуальні завдання	
1 контрольна робота (5 годин із самостійної роботи на підготовку)	

1.6. Заплановані результати навчання.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти мають досягти наступних результатів:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних

факторів на них; формулювати висновки і розробляти 9 рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН 5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин.

ПРН21. Розуміти і мати навички з ведення ділового протоколу та ділового етикету у сфері міжнародних економічних відносин, враховуючи особливості міжкультурного спілкування на професійному та соціальному рівнях, як державною так і іноземними мовами.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища.

ПРН26. Здійснювати вибір та використовувати відповідні методи та інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких структур, розробляти бізнесплан, застосовувати інноваційні підходи.

ПРН 28. Управляти міжнародним бізнесом, розробляти та обирати конкретні стратегії розвитку бізнесу міжнародної компанії, в тому числі стратегію персоналу, фінансовоінвестиційну, конкурентну, маркетингову та інші, з урахуванням пріоритетів компанії та особливостей країн;

ПРН 30. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу.

2. Тематичний план дисципліни

Розділ 1. Загальні засади сучасного менеджменту.

Тема 1. Менеджмент і його основні функції

Поняття менеджменту. Роль менеджменту в соціально-економічному розвитку суспільства.

Система управління. Організація як об'єкт управління. Суб'єкти постановки управлінських задач. Рівні управління в організації. Основні принципи управління. Роль менеджменту в сучасній організації. Загальні і спеціальні функції менеджменту як виду діяльності. Методи управління і їх особливості: організаційно-розпорядницькі, економічні, соціально-психологічні, виховні.

Види менеджменту. Соціальна відповідальність і етика менеджера.

Тема 2. Розвиток менеджменту як науки і професії

Основні етапи розвитку менеджменту як науки і професії. Розвиток управлінської думки до ХХ ст. Управлінські революції. Перші систематизації досвіду управління: Ф. Тейлор – родоначальник школи наукового керування. Підходи і школи наукового менеджменту. Раціоналістичний, поведінковий, кількісний та системний підходи. Ситуаційний підхід.

Моделі менеджменту: американська, японська, європейська.

Тема 3. Організація як система та об'єкт управління

Модель організації. Основні підсистеми організації. Керована і керуюча підсистеми. Виробнича, фінансова, інформаційна, кадрова підсистеми. Внутрішнє і зовнішнє середовище підприємства. Характеристика внутрішнього середовища підприємства: мети, структура, задачі, технологія, кадрова складова, організаційна культура. Особливості зовнішнього середовища організації. Облік елементів зовнішнього середовища підприємства (чинників прямого і непрямого впливу).

Тема 4. Організаційні комунікації

Основні концепції взаємодії людей в організації. Роль і значення комунікацій в управлінні. Організація обміну інформацією усередині організації, між організацією та її оточенням. Вертикальні і горизонтальні комунікації. Основні елементи й етапи комунікаційного процесу. Проблеми ндрошовеісних комунікацій. Основні напрямки розвитку комунікацій в організаціях.

Тема 5. Управлінські рішення

Поняття „управлінське рішення”, класифікація управлінських рішень; основні форми вираження управлінських рішень і вимоги до їх оформлення. Алгоритм прийняття і реалізації управлінського рішення. Основні фактори, що впливають на процес ухвалення рішення. Оцінка господарських рішень. Якість і ефективність управлінських рішень.

Моделювання в управлінні. Ризик прийняття рішень менеджером.

Розділ 2. Стратегічне управління та планування в організації

Тема 6. Планування як функція менеджменту

Принципи цілеполагання. Сутність планування. Основні принципи і методи внутрішнього організаційного планування. Типологія планування і види планів. Форми представлення планів.

Тема 7. Стратегічне планування

Стратегічне планування: принципи й особливості. Алгоритм стратегічного планування. Вибір місії і конкретних цілей, що забезпечують виконання стратегії. Керування по цілям. Оцінка сильних і слабких сторін підприємства. Стратегічні альтернативи і детермінанти їх вибору, оцінка стратегії. Базові стратегії організації. Механізм реалізації і контроль виконання стратегічного плану.

Тема 8. Розбудова організаційних структур управління

Поняття організаційної структури управління. Фактори впливу на вибір структури. Методи організаційного проектування та типи організаційних структур. Характеристики організаційних структур: лінійна, функціональна, лінійно-штабна, дивізійна, матрична, програмно-цільова. Централізовані і децентралізовані структури. Проектування ефективних організаційних структур. Організаційна бюрократія. Типи ідеальних структур.

Тема 9. Організація взаємодії і повноваження працівників

Розподіл праці в управлінні. Склад функціональних підсистем у системі управління. Делегування відповідальності і повноважень, необхідність оптимального їхнього співвідношення. Лінійна й апаратно-штабна діяльність. Поняття норми керованості. Перешкоди до ефективного делегування.

Розділ 3. Механізми реалізації окремих функцій менеджменту

Тема 10. Мотивація персоналу як функція менеджменту

Мотивація: поняття і необхідність. Потреби і винагорода, ключові поняття в теоріях мотивації. Зони невдоволення і мотивації. Змістовні теорії мотивації: теорії К. Альдерфера, А. Маслоу, Ф. Герцберга, Д. Макклелланда. Процесуальні теорії мотивації: теорії В. Врума, С. Адамса, Л. Портера і Е. Лоулера. Способи стимулювання. Грошове і ндрошове стимулювання.

Тема 11. Контроль у менеджменті

Необхідність контролю в управлінській діяльності. Види і процедури внутрішнього організаційного контролю та його форми. Вплив контролю на поведінку системи. Наслідки впливу контролю на внутрішню організаційні проблеми, напрямки їх подолання. Основні вимоги організації ефективного контролю. Контроль і контролінг.

Тема 12. Влада і виконання функцій у керівництві

Влада і вплив у керівництві. Форми влади. Психологічно проблеми керівництва. Основні функції керівництва: адміністративна, комунікативно-регулююча, мотивуюча та ін.

Тема 13. Лідерство: стиль і ефективність

Поняття, структура та теоретичні концепції лідерства. Стилі лідерства. Підходи з позицій особистих якостей, поведінковий і ситуаційний. Концепції „X”, „Y”, „Z”. Стилі лідерства по Ф. Лайкерту. Дослідження Мічиганського університету. Управлінська решітка Р.Блейка і Дж. Моутон. Модель Ф. Фідлера. Теорія Т. Мітчела і Р. Хауса. Концепції харизматичного лідерства. Адаптивний стиль керівництва. Характеристики ефективного лідерства.

Тема 14. Оцінка ефективності менеджменту

Результати і витрати управлінської діяльності. Якісний спосіб визначення ефективності управління. Непрямий спосіб оцінки ефективності управління підприємством. Основний показник загальної кількісної оцінки ефективності управління підприємством. Додаткові показники загальної оцінки ефективності управління. Фактори підвищення ефективності менеджменту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	С. Р.		л	п	лаб.	інд.	С. Р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Загальні засади сучасного менеджменту.												
Тема 1. Менеджмент і його основні функції	11	2	2			6						
Тема 2. Розвиток менеджменту як науки і професії	10	2	1			6						
Тема 3. Організація як система та об'єкт управління	10	2	1			6						
Тема 4. Організаційні комунікації	13	2	1			8						
Тема 5. Управлінські рішення	10	2	1			6						
Контрольна робота (та підготовка до контрольної)	5					5						
<i>Разом за розділом 1</i>	54	10	6			37						
Розділ 2. Стратегічне управління та планування в організації												
Тема 6. Планування як функція менеджменту	9	2	1			5						
Тема 7. Стратегічне планування	15	4	2			8						
Тема 8. Розбудова організаційних структур управління	10	2	1			6						
Тема 9. Організація взаємодії і повноваження працівників	9	2	1			5						
<i>Разом за розділом 2</i>	43	10	5			24						

Розділ 3. Механізми реалізації окремих функцій менеджменту											
Тема 10. Мотивація персоналу як функція менеджменту	10	2	1			6					
Тема 11. Контроль у менеджменті	10	2	1			6					
Тема 12. Влада і виконання функцій у керівництві	9	2	1			5					
Тема 13. Лідерство: стиль та ефективність	14	4	1			8					
Тема 14. Оцінка ефективності менеджменту	10	2	1			6					
<i>Разом за розділом 3</i>	53	12	5			31					
Екзамен (підготовка)	10					10					
Усього годин	150	32	16			102					

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Менеджмент і його основні функції	2
2	Розвиток менеджменту як науки і професії	1
3	Організація як система та об'єкт управління	1
4	Організаційні комунікації	1
5	Управлінські рішення	1
6	Планування як функція менеджменту	1
7	Стратегічне планування	2
8	Розбудова організаційних структур управління	1
9	Організація взаємодії і повноваження працівників	1
10	Мотивація персоналу як функція менеджменту	1
11	Контроль у менеджменті	1
12	Влада і виконання функцій у керівництві	1
13	Лідерство: стиль і ефективність	1
14	Оцінка ефективності менеджменту	1
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми, види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Менеджмент і його основні функції (написання реферату)	6
2	Розвиток менеджменту як науки і професії (написання есе)	6
3	Організація як система і об'єкт управління (підготовка виступу)	6
4	Організаційні комунікації (підготовка до проблемних ситуацій)	8
5	Управлінські рішення (підготовка до ділової гри)	6
	Підготовка до написання контрольної роботи	5
6	Планування як функція менеджменту	5

	(виконання розрахункових завдань, підготовка до диспуту)	
7	Стратегічне планування (підготовка до співбесіди)	8
8	Розбудова організаційних структур управління (виконання розрахункових завдань)	6
9	Організація взаємодії і повноваження працівників (підготовка до ділової гри)	5
10	Мотивація персоналу як функція менеджменту (виконання проекту)	6
11	Контроль у менеджменті (виконання тестових і розрахункових завдань)	6
12	Влада і виконання функцій у керівництві (виконання тестових завдань)	5
13	Лідерство: стиль та ефективність (підготовка до ділової гри)	8
14	Оцінка ефективності менеджменту (виконання тестових та розрахункових завдань)	6
	Підготуватися до екзамену за наданими екзаменаційними питаннями.	10
	Разом	102

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання – написання контрольної роботи під час самостійної роботи студента. На підготовку до контрольної винесено 5 годин із складу самостійної роботи. Контрольна робота проходить в дистанційному курсі, формат тесту, але з відкритими питаннями та розрахунками.

Питання для контрольної роботи з дисципліни „Менеджмент”

1. Поняття і сутність менеджменту.
2. Види менеджменту.
3. Еволюція розвитку управлінської думки.
4. Розвиток управлінської думки в Україні.
5. Організація як система, її складові. Сучасна організаційна парадигма.
6. Організація як об'єкт керування. Види організацій.
7. Життєвий цикл організації.
8. Внутрішнє середовище організації, її основні складові.
9. Зовнішнє середовище організації, фактори прямого і непрямого впливу.
10. Комунікації: поняття, види, етапи комунікаційного процесу.
11. Основні види комунікаційних перешкод і їхнє подолання.
12. Управлінське рішення: поняття, види.
13. Основні способи прийняття управлінських рішень, їх зв'язок із проблемою і рівнем керування.
14. Ефективність і якість управлінських рішень.
15. Планування як функція менеджменту: сутність, принципи, види.
16. Основні методи планування.
17. Форми представлення планів.
18. Особливості стратегічного планування.
19. Управлінська діагностика і її методи.
20. Основні елементи й етапи стратегічного планування.
21. Основні базові стратегії: стабільності, росту, скорочення.
22. Основні базові стратегії: портфельна, ділова, функціональна та рівні їх реалізації.
23. Реалізація стратегічного плану: складові і результати.
24. Організація як функція менеджменту.
25. Основні принципи організації: статичні, динамічні.
26. Структура організації і її основні моделі.
27. Норма керованості і підходи до її визначення.
28. Основні моделі механістичних структур.
29. Основні моделі органічних структур.
30. Повноваження та їх різновиди. Способи делегування повноважень.
31. Організаційне проектування: сутність, принципи, підходи.
32. Бюрократія як модель функціонування організації.
33. Сутність мотивації як функції менеджменту.
34. Основні змістовні теорії мотивації.
35. Основні процесуальні теорії мотивації.
36. Стимулювання праці підлеглих, способи стимулювання.

37. Контроль як функція менеджменту: необхідність, принципи.
38. Види контролю.
39. Процес здійснення контролю.
40. Зв'язок контролю з іншими функціями менеджменту.
41. Особливості виробничого менеджменту.
42. Структура виробничого менеджменту.
43. Основні інструменти виробничого менеджменту.
44. Операційний менеджмент: основні цілі та структура робіт.
45. Інноваційний менеджмент: принципи, сутність.
46. Інновація, види інновацій.
47. Особливості проектного управління та менеджменту.
48. Проект: поняття, сутність, види.
49. Сутність антикризового управління. Діагностика банкрутства.
50. Методи антикризового управління.
51. Група: її види. Особливості управління формальними і неформальними групами.
52. Влада в управлінні: основні форми та механізми (шляхи) реалізації.
53. Стиль лідерства, основні класифікації стилів лідерства.
54. Теорії стилів лідерства в науковому менеджменті.
55. Конфлікт і його складові. Види конфліктів в організації.
56. Методи керування конфліктами.
57. Ефективність і якість управлінської діяльності.
58. Шляху підвищення ефективності і якості управлінської діяльності.
59. Самоменеджмент та його складові.
60. Тайм-менеджмент у роботі сучасного управління.
61. Рационалізація управлінської роботи: ключові принципи та методи.
62. Специфіка національних та міжнародних моделей менеджменту.

7. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:
 - словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);
 - наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження);
 - практичні (вправи, практичні роботи, дослідні роботи).
2. За організаційним характером навчання:
 - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;
 - методи контролю та самоконтролю у навчанні;
 - бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.
3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

8. Методи контролю

Метод контролю – це система дій, націлена на перевірку знань студента. У даному курсі дисципліни «Менеджмент» використовуються наступні форми контролю:

усний контроль, що по своїй сутності передбачає діалог і перевірку репродуктивного відтворення студентом отриманої інформації;

виступи із доповідями та презентаціями;

ведення конспекту;

дискусія, що передбачає активний диспут між усією групою та викладачем стосовно знаходження відповіді на поставлене питання;

обговорення наукових статей з тематики семінарського заняття ознайомлення з якими винесене в самостійну роботу студента;
 перевірка письмових домашніх завдань на закріплення матеріалу;
 поточний тестовий контроль за темою;
 письмовий контроль у вигляді написання контрольної роботи, що містить як завдання, що потребують розгорнутої відповіді, так і тести та задачі;
 підсумковий контроль у вигляді письмового екзамену.

9. Схема нарахування балів

№	Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання	Бали
1	Відвідуваність	5
2	Реферат і виступ (доповідь або презентація)	5
3	Участь у ділових іграх та диспутах	20
4	Ведення конспектів	10
5.	Контрольна робота	20
6	Екзамен (підсумковий контроль)	40
Сума		100

Критерії оцінки успішності та результатів навчання

1. За кожне семінарське заняття встановлено максимальну кількість балів, що їх можна отримати, виконавши усі запропоновані завдання повно та без помилок. Зазвичай сюди входить відповідь на запитання, винесене на обговорення на семінарське заняття, або виступ з проблематики, винесеної у самостійну роботу студента, перевірка завдань, винесених на самостійну роботу, а також чіткі короткі відповіді студента на додаткові питання викладача в рамках, винесеної на обговорення теми. Якщо студент плутано та неповно відповідає на основне питання, не відповідає на додаткові питання – його бал знижується. Підвищити його студент може, проявляючи подальшу активність на семінарі, відповідаючи на питання, поставлені іншим студентам, якщо ті не знають відповіді.

Деякі теми також передбачають колективну роботу над розгадуванням кросвордів за темою та написання поточних тестів за темою.

Зниження балу відносно максимально виділеного на кожну тему відбувається з наступних причин:

- Студент виконав не всі завдання;
- Студент невпевнено презентував свою роботу;
- Студент не може відповісти на питання за темою і не підтримує дискусію;
- Студент пройшов тести з помилками;
- Студент неправильно зробив розрахунки;
- В роботі студента відсутні самостійність

2. У курсі дисципліни передбачено 1 контрольну роботу. Контрольна робота виконується в аудиторії і передбачає певну кількість балів за кожне із завдань у варіанті. Повне і правильне виконання усіх завдань дає максимальний бал.

3. Підсумком вивчення дисципліни є складання письмового екзамену. Макет білету та приклад білету надається студентам заздалегідь разом із питаннями до екзамену та переліком тем, із яких в екзамені зустрінатимуться задачі. Біля кожного завдання в

екзаменаційному білеті проставлено максимальну кількість балів, що їх можна отримати за наявності чіткої, правильної відповіді.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Мазаракі А.А. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів / А.А. Мазаракі, О.Є. Кузьмін, О.Г. Мельник та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
2. Основи менеджменту. Теорія і практика : навчальний посібник / Г. Є. Мошек [та ін.] ; за ред. Г. Є. Мошека. Київ : Ліра-К, 2017. 528 с.
3. Осовська Г.В. Менеджмент організацій / Г.В. Осовська, О.А. Косовський. – К.: Кондор, 2009. 357 с.
4. Палеха Ю.І., Основи менеджменту теорія і практика: навчальний посібник / Ю.Палеха, Г.Мошек, І. К. : Ліра-К. 2018. 528 с.
5. Пилипенко С.М. Менеджмент: навчальний посібник / Пилипко С.М., Пилипенко А.А., Оленко В.І. Харків: Вид. ХНУ, 2012. 208 с.
6. Шкільняк М. М, Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 2017. 252 с.

Допоміжна література

1. Баєва О.В. Основи менеджменту: практикум: Навч. посібник / Баєва О.В., Ковальська Н.І., Згалат-Лозинська Л.О. К.: Центр учбової літератури, 2007. 524 с.
2. Бутко М. П. Виробничий менеджмент: [підручник] / М. П. Бутко. К. : ЦУЛ, 2015. 400 с.
3. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент / Г.І Кіндрацька. К.: Знання, 2010. 342 с.
4. Микитюк П.П. Інноваційний менеджмент / П.П. Микитюк. К.: Центр навчальної літератури, 2007. 237 с.
5. Назарчук Т.В. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Т.В. Назарчук, О.М. Косіюк. К.: «Центр учбової літератури», 2015. 560 с.
6. Туленков М.В. Сучасні теорії менеджменту: підручник / М.В. Туленков. К.: Каравела, 2007. 304 с.
7. Хміль Ф. І. Практикум з менеджменту організацій : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Ф. І. Хміль. Львів : Видавництво "Магнолія 2006", 2019. 332 с.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Практичний путівник по проєктному менеджменту та грантрайтингу URL: <https://www.prostir.ua/?library=praktychnyj-putivnyk-po-projektному-menedzhmentu-ta-grantrajtyngu>
2. Менеджмент. Електронний журнал URL: <https://menagement.knutd.edu.ua/>
3. Менеджмент@БЛОГ URL: <https://www.management.com.ua/blog/>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили

В умовах дії обмежень освітній процес в університеті здійснюється за дистанційною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі заняття